

Izhaja vsaki četrtki ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Neizplačana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 150.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija številka 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8—12 dopoldne v uredništvu in v sobi.

Narodno in naznanila sprejema uredništvo v Gorici, Semenska ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Gorica) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanca se računajo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin, dvakrat 12 vin, trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Narodno in naznanila se je plačati v Gorici.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Javna tombola

v Št. Petru

v nedeljo dne 7. julija 1901.

ob 6. uri popoldne.

Činkvina 200, tombola 400 K.

Čisti dohodek je namenjen „Šolskemu Domu“, „Alojzijevisču“ in „Slov. del. društvu“.

Ob 5. uri prične igrati vojaška godba, po tomboli bo pa domača zabava z narodnim petjem.

Da ne bodo ceste preveč prašne, poškopile se bodo z vodo.

Srečke se prodajajo po 40 vin.

ODBOR.

Kdo rešuje delavsko vprašanje?

Iz govora dr. A. P. v Podgori 30. junija.

„Klerikalci gotovo ne bodo pomagali (delavcem), ker ne znajo in ne morejo. Z rožnim vencem se tu nič ne opravi... tako se delavsko vprašanje ne rešuje. ...Gregorčič je res vlado interpeloval. Kaj pa hoče vlada v takem sporu, kakoršen je bil v Podgori?“

„Soča“ in „Primorec“.

„Soča“ in „Primorec“ sta zamerila, da se je „Slov. kat. delavsko društvo“ vmeševalo v štrajk v podgorski papirnici, češ, kaj ima cerkev opraviti pri takih vprašanjih. Zamerila pa je „Soča“ tudi, ker smo se obrnili na državnega poslanca viteza dr. Gregorčiča, da naj vlado interpeluje. — „Soča“ in „Primorec“ sta vprašala, kaj pa ima vlada opraviti pri delavskem vprašanju.

Ker je odbor sklenil, da naj se pri vsakem shodu in v vsakem občnem zboru

delavcem tudi kaj načelnega razloži, sklenil sem, dragi sobratje, razjasniti vam na kratko vprašanje, kaj ima cerkev in kaj ima vlada opraviti pri socialnem vprašanju.

I.

Kako rešuje sv. cerkev delavsko vprašanje?

Če hočemo imeti mir in slovo med delodajalci in delavci, med gospodarji in hlapeci, kaj je pred vsem potrebno? Pred vsem je potrebna pravičnost. Delodajalci morajo biti nasproti delavcem pravični: ne smejo delati krivice delavcem ne na duši, ne na telesu. Pred vsem je treba dati delavcem čas, da lahko opravljajo verske dolžnosti. Telesne moči se ne smejo zlorabljati in izkoriščati, kajti telo je ustvarjeno od Boga in bo svoj čas častljivo ustalo. Dalje se je treba ozirati na spol in starost, da se delavcem in delavkam ne nalagajo dela, ki so neprimerna in zdravju škodljiva. Delavec mora dobiti pravično plačo, ki je njegovemu delu primerna. Plača mora biti tako velika, da delavec sebe in družino preživlja ter si tudi za starost kaj prihrani. Delavni čas mora biti tako urejen, da ima delavec dovolj počitka, da si ohrani zdravje.

Na drugi strani pa zahteva načelo pravičnosti, da morajo tudi delavci biti zvesti pogodbi, katero so sklenili z delodajalci, da ne smejo svojim gospodarjem škodovati ne na telesu, ne na duši, ne na premoženju in da ne smejo se silo delati si pravico!

Tako uči načelo pravičnosti!

Vprašam pa, kdo vzdržuje načelo pravičnosti? Kdo uči, da je telo človeško ustvarjeno od Boga, da je čaka častljivo ustajenje in da se je ne sme zlorabljati in izkoriščati za dobiček? Kdo uči, da je treba delavcem dati zaslužno plačilo, katero se ne sme ne zadrževati ne utrgovati? Kdo uči, da je treba dati delavcem čas, da lahko opravljajo svoje verske dolžnosti?

Nehvaležnež pa je komaj čakal, da je izdal spis, v katerem je ljudstvo hujskal proti „tiranu“ t. j. zatiralecu Morenu.

Ob novih volitvah leta 1875 so si liberalci grozno prizadevali, da bi Moreno izvolitev prepričali. Ker niso upali prodreti z očitno liberalnim kandidatom, so priporočili liberalnogradnjena katoličana Borrera, samo da bi volilce preslepili in bi njihova stranka zmagala. Očitno so Morenu žugali smrt, da bi ga ostrašili in prisilili, da odstopi. Moreno ni storil nobednega koraka v lastno izvolitev. Njegovi pristaši so delali zanj. Edni so mu svetovali, naj odstopi, da si zavaruje življenje; drugi so mu prigovarjali, naj se sam potrdi, da bo ljudstvo za se navdušil. Ne tega, ne onega ni storil. Rekel je: „Če iz strahu pred smrtjo odstopim, sem zaničljiv; če sam zase delujem sem častihlepen; če je Božja volja, da me ljudstvo izvoli, sprejemem predsedništvo, ker to je moja dolžnost“. Katoliška večina je slavno zmagala, ter izvolila Morena za nadaljno dobo 6 let predsednikom.

Sovražniki niso vedeli druge pomoči, kot morilcevo bodalo. Urbina je bil v zvezi z nekaterimi mladimi v Kitu, po-

Vse to uči sv. katoliška cerkev! Recimo, da bi sv. cerkev umaknila svoj nauk o Bogu, o namenu človekovem, o neumrjivosti duše, o večnem plačilu in o večni kazni, kaj bi se zgodilo? Ves državni red bi se skalil, hudobij, goljufij, krivic, izsesavanja in izkoriščanja bi bil svet poln. Delodajalec bi bil delavec suženj in orodje za dobiček. Na drugi strani pa bi tudi delavci planili po konci kakor levi in bi pobijali gospodarje ter ropali, ker bi ne poznali Boga, ne pripoznali neumrjivosti duše in plačila onstran groba. Ko bi se to zgodilo, bi človeški rod ne mogel več priti do miru in do reda.

Naša katoliška delavska stranka se drži načela pravičnosti, katero oznanjuje sv. cerkev. V tem se načelno razločujemo od socialne demokracije, ki je stranka brezverska in brezbožna. Tudi mi zahtevamo zboljšanje gmojnega stanu revežev trpinov, toda naše zahteve slone na edino pravih načelih, česar ne moremo trditi o socialni demokraciji, ki je brez pravih načel.

Drugo načelo, ki je pri reševanju socialnega vprašanja neobhodno potrebno, je načelo ljubezni. Ljubezen dela najlepšo slovo in mir med delodajalci in delavci, med bogatimi in ubogimi. Po tem načelu nima bogastvo brez ljubezni nobene vrednosti: „Ko bi človeške in angeljske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, bi bil kakor bučec bron ali zvonec zvon. In ko bi znal prerokovati in bi vedel vse skrivnosti in imel vso učnost in ko bi imel vso vero, tako da bi gore prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nič nisem!... Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva, ljubezen ni nevoščljiva, ne ravna napačno, se ne napihuje; ni časti lakomna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega, se ne veseli krivice, veseli se pa resnice; vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese. Ljubezen nikoli ne mine...“ Tako zahteva načelo ljubezni. Čim bolj

*) Sv. Pavel I. Korinč. 13.

bogate je kdo, tem več dobrega mora delati iz ljubezni, ker tem večja odgovornost je pred Bogom. Vsi ljudje, bogati in ubogi, smo bratje in sestre med seboj in se moramo ljubiti in se podpirati kot bratje in sestre.

Pa še več terja od nas načelo ljubezni! Ne samo, da so po tem načelu vsi ljudje med seboj bratje in sestre, ampak smo vsi ljudje tako rekoč eno telo, eno meso. Ljubiti moramo svojega bližnjega kakor sami sebe. Med menoj in med bližnjim ni tedaj razločka. Jaz in moj bližnji sva po ljubezni eno! Tako je zapovedal Kristus. Po besedah Kristusovih je prva zapoved: Ljubi Gospoda svojega Boga, druga pa tej enaka stroga zapoved: „Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe“. Ako ubožeju, kateri nas prosijo pomoči, ne damo jesti in piti ali ga ne oblečemo, zaničujemo s tem sami svoje meso in škodimo sami sebi. Po tem načelu smo tedaj bogati in ubogi eno. Če smo pa eno, tedaj je vse, kar imamo, vsem skupno. Med nami vlada nekaj komunizem.

Zdaj pa vprašam: Kdo uči danesta nauk? Ta nauk uči dandanes sv. kat. cerkev. To je krščanski komunizem, komunizem ljubezni. Brezverski komunisti hočejo, da se odpravi zasebna last in da bodimo vsi enako gospodarji. To pa ne gre in sv. cerkev tega ne odobruje, pač pa uči sv. cerkev komunizem v smislu krščanske ljubezni. Ljubezen naj nas pobrati in posestri, ljubezen naj nas zjedrači. Iz ljubezni moramo za svojega bližnjega prav tako skrbeti, kakor za se. Iz tega načela je sv. cerkev prva zidala bolnišnice, sirotišnice, norišnice, šole in druge dobrodelne zavode. Dasi je cerkev ustanovljena v prvi vrsti za večno zveličanje človeškega rodu, vendar skrbi po svojem nauku tudi za časno in gmojno blagostanje.

O kako srečen bi bil človeški rod, ako bi se ravnal po naukih sv. cerkve. Toda žal, da je liberalizem iz-

*) Mat. 22, 39.

LISTEK.

Gabrijel Garcia Moreno.

(Životopis katoliškega politika.)

Visoko čislam učenjaka, ki nam preganja temo zmot, a bolj še cenina poštenjaka, ki vé in hodi pravo pot.
S. Gregorčič.

Sovražni napadi.

Zdaj ko poznamo lastnosti in delovanje Morenova, vrnimo se k razvoju njegovega javnega življenja. Stari prijatelji znanih puntarjev Urbina, Robles, Franko, živeti v pregnanstvu v sosedni državi Perú, so smrtno sovražili Morena, ki je zabranil njihovo državi sovražno nesrečno prizadevanje. Imeli so skrivno zvezo s častihlepnimi, breznačelnimi in brezverskimi nezadovoljneži v Kitu in Uajakilu. Šest let so bili zarotniki precej tihi. Nova ustava jim je dala povod, da so najeli morilce, ki naj bi zabodli predsednika. Začetkom decembra 1869. je nekdo izdal ves načrt morilcev. Vojna sodnija je morilce, ki niso namena tajili, obsodila v smrt, le ednemu, ki je na videz skesano prosil odpuščanja, je predsednik prizanesel, ter ga obsodil v 8 letno pregnanstvo.

seбно z nekim Kortez, rojenim Peruvancem. Ta mladič je veliko občeval s peruvanskim zastopnikom, ter je bil tako predrzen, da je svoja skrivna pisma do Urbina pošiljal ob ednem z drugimi državnimi pismi ekvadorske vlade in sicer pod skupnim zavitek. Nekega dne pusti Morenov pribočnik nekaj pisem na predsednikovi mizi, da bi jih ta lastnoročno zapečatil. Po božjem navdihnjenju odpre Moreno edno teh pisem, ter najde v njem drug zavitek naslovljen na Urbina. Koj zasluti, kaj ima to pismo opraviti med državnimi, ter ga ukaže odpreti, ter se prepriča o zaroti proti svojemu življenju.

Skrivnost že ni bila več skrivnost, ker so zanj vedeli mnogi v Ameriki in Evropi. Framasonstvo t. j. protozidarstvo v Evropi in Ameriki je zarotilo smrt Morenu. Že koncem l. 1869. ob času že omenjene zarote, se je nek mlad učenjak iz Berlina poslavljal od svojega bivšega profesorja, znanega framasona. Profesor ga je hotel odvrtiti od namena, sprejeti ekvadorsko državno službo za katero ga je Moreno najel. Rekel mu je, da preden pride v Ekvador, že ne bo več Moreno vladal. L. 1873. so peruvanski časopisi že pisali, da je Moreno padel pod bodalo

lastnega generala. Meseca marca 1875. je v Bruselju izhajajoč španski dnevnik perovski pisal: Tam doli (v Ekvadoru) se pripravljata revolucija, ki bo zapustila deželi globoke stedi: ta dan mora priti“.

Moreno je za vse to vedel, poznal je vse zveze, vendar ni zgubil skoraj nadnaravnega poguma. Ko je slišal žuganje je odgovarjal: „Kaj družega išče popotnik, kakor da pride do konca svojega potovanja. Moja vsoda je v Božjih rokah. On me bo vzel iz tega sveta, ko bo Njegova volja“. Nekemu redovniku, ki mu je povedal, kaj se govori, je rekel: „Boga se bojim, pa samega Boga. Iz celega srca odpuščam svojim sovražnikom, ko bi imel priložnost, bi jim dobro storil“.

Ko se je Morenov najboljši prijatelj Ivan Agire, namenjen v Evropo, od njega poslavljal, se je dal Moreno premagati od žalosti in je britko zdihtil: „Ne bova se več videla, to čutim, to je najin zadnji z Bogom!“ Spremil ga je do vrat, ga še enkrat objel, ter rekel: „Nikdar več se ne vidiva“ ter svoje solzne oči obrnil v hišo. Dne 4. avgusta mu je pisal: „Dragi mi prijatelj, v kratkem bom umorjen. Srečen sem, da umrjem za sv. vero, v nebesih se vidimo!“ (Konec prih.)

podkopal tla sv. veri in omajal v ljudstvu zaupanje v kat. cerkev. In zdaj, ko so liberalci s svojimi svobodomiselnimi in brezsrčnimi nauki privedli ljudstvo na kraj propada, zdaj vprijejo: „Kaj ima opraviti cerkev pri socialnem vprašanju? Procesije naj vodi na Sv. Goro in rožni venec naj moli!“

Naša kat. delavska stranka se tesno oklepa v tem oziru sv. cerkve in se prav v tem razločuje od socialne demokracije, komunizma, od proslulega liberalizma in naprednjaštva. Pot, po kateri hodimo, je edino prava! Naša načela so trdna in jasna. To bi nam moralo dati poguma in navdušenja. Če imajo socialni demokratje, ki živé le ob frazah, toliko ognja in navdušenja, koliko ognja in navdušenja bi moralo biti v naših vrstah, ker vemo, da so naša načela edino prava. (Dalje pride.)

Izredni občni zbor „Kat. slov. delavskega društva“ v Podgori.

Delavski shod v Podgori v nedeljo dne 30. je bil naravnost sijajen. Udeležba je bila ogromna, kar priča o zavodnosti naših delavcev. Blagoslov v podgorski cerkvi je končal ob 3½ pop. Može se po blagoslovu v gručinah postavili pred cerkvijo. Čakali so prihoda goriških sobratov in društvenega vodstva.

Točno ob 4. uri je začelo zborovanje. Šola se je napolnila. Gosp. kaplan Ličan je kot namestnik predsednika dr. Jos. Pavlica, ki je obolel, otvoril zborovanje ter predlagal kot častnega predsednika zboru g. domačega dušnega pastirja Goloba.

K besedi se oglasi najprej dr. A. Pavlica. Glavne misli iz njegovega govora prinašamo na prvem mestu.

Za njima se oglasi sobrat Valentin Sešol iz Stražic št. 4., tvorniški delavec. Predlaga, naj današnji občni zbor sklene pridobiti si društvenega zdravnika za tiste društvenike, kateri ne delajo po tvornicah ali v takih krajih, kjer imajo že svojega zdravnika. Zdravnik mora dati vsakemu, predno dobi podporo, pričevali, da je bil res bolan in od kdaj do kdaj da je bil nesposoben za delo. Vsak slučaj treba nemudoma naznaniti zdravniku. Predlog je bil sprejet enoglasno. Dalje predlaga, naj društvo prispeva 20 K v pokritje pogrebniških stroškov za umrli družveniki. Tudi ta predlog je bil z odobravanjem sprejet enoglasno. Ta dva sprejeta predloga pomenjata lep napredek v društveni organizaciji.

Na to je govoril sobrat Matevž Bernik, tvorniški delavec, odbornik del. društva in poverjenik. Izrekel je zahvalo g. monsignoru Wolfu in predsed. dr. Jos. Pavlici za prireditve procesije na sv. Goro, ki se je vršila na občno zadovoljnost. Priporočal je sobratom posvečevanje nedelj in praznikov. Obsojal je kvartanje po krčmah, s katerim ubogi delavci ob nedeljah vse zapravijo, kar so si med tednom s trdim delom prislužili. Krème bi morale biti ob 10. uri zvečer zaprte. Govor sobrata Bernika je bil osoljen z raznimi dovtipi, ki so vzbujali mnogo smeha. Na koncu je žel občno pohvalo.

Za njim nastopi društveni predsednik in poverjenik Jan. Lovišček, delavec v Gorici. V rokah drži „Slovenski list“, iz katerega čita odlomke iz uvodnega članka o nalogi in dolžnostih žene. K vsakemu odlomku poda svoje dobro premišljene opazke. Izrazi željo, naj bi se ustanovilo žensko delavsko društvo. Burni živio-klici so bili na koncu govora sobratu Loviščku zaslužno plačilo.

K besedi se oglasi g. kaplan Ličan. Razloži, kako se je vodstvo „slov. kat. delavskega društva“ potegovalo za delavce ob zadnjem štrajku v podgorski papirnici. Predsednik dr. Jos. Pavlica se je podal k okrajnemu glavarju, namestništvu svetniku grofu Attems-u, ki je obljubil pomoč in posredovanje. Obrnili smo se tudi na državnega poslanca vi-teza dr. Gregorčiča se sledečo brzovjavo:

Gregorčič, Reichsrathsabgeordneter
Wien.

Stavite zbornici interpelacijo o štrajku v Podgori. Štrajkarjev čez 200. Papirnica krči število delavcev, kjer štirje, zdaj trije. Delavcem vrnivšim se od vojaštva znižuje že tako borne plače Brez odgovodi odpustila nad 130 delavcev. Zahtevala dvournno čeznormalno delo brez trenutka za južno. Na delo vrnivšim se delavkam je vrata zaprla.

Splošne so tožbe o surovosti nadzornikov zlasti do delavk, o zaničevanju radi verskega obnašanja, o prevelikem številu nadzornikov, njih plači, komoditeti in ignorančnosti. Delavstvo želi več nedeljskega počitka. Štrajk še traja, nemudoma pomoči.

Katol. delavsko društvo,

G. državni poslanec dr. Gregorčič je takoj pri tisti seji, ki je bila v tem zasedanju zadnja, napravil interpelacijo na vlado ter še osebno govoril v tem oziru z ministerskim predsednikom dr. Körberjem, ki je obljubil, da se hoče za stvar zavzeti. Izvedeli smo tudi iz trdnega vira, da je ministerski predsednik brzovjavnim potom posredoval. Da se je štrajk vsaj deloma ugodno končal za delavce in delavke, zahvaliti se moramo temu posredovanju. Predlaga, naj občni zbor izreče dr. Gregorčiču javno zahvalo (Viharni živio-klici dr. Gregorčiču). Zahvala se je izrekla tudi še monsignoru Wolfu in č. g. Leop. Stubelju za mnogo knjig, ki so jih darovali društvu. Društvena knjižnica je že prav bogata. Nadalje govori o živi potrebi ženskega delavskega društva. V tem oziru so se naredili prvi koraki in so se pridobile rodoljubne gospe in gospodične v Gorici, ki bodo društvo vodile. Resolucija, da naj se ustanovi žensko delavsko društvo prej ko mogoče se je enoglasno sprejela. (Z ustanovitvijo ženskega delavskega društva se konečno vresniči goreča želja delujočega ženstva v Gorici, ki prosi, naj bi se ustanovila Marijina družba za Slovenke. (Kat. delavsko društvo za ženske bo deloma nadomestovalo Marijino družbo).

Dalje predlaga, naj bi si društvo ustanovilo bralnico.

Dr. Fr. Oblak meni, da bi bilo to jako koristno. Bralnica pa bi morala biti po vsem enaka oni v podpornem društvu. Sedanja društvena soba ne zadošča več za vse društvene potrebe.

Sobrat Blažica pravi, da bi bralnica koristila le goriškim društvenikom, dočim bi udje iz okolice le malo zahajali vanjo.

G. kaplan Ličan predlaga, naj se odboru naloži naloga, da o tem vse potrebno vkrene in da poskrbi za primerno sobo. (Sprejeto).

Na to se oglasi k besedi še enkrat sobrat Bernik. Pripoveduje, kako je v soboto srečke prodajal pri Katariniju, kjer je bila veselica delavskega podporna društva. Nekdo mu je nesramno zabrusil v obraz: Mi smo liberalci in ne kupujemo klerikalnih srečk. Tako govorijo nesramni naprednjaki, ko se gre za podporo „Šolskega Doma“, v katerega pošiljajo svoje otroke. Sram jih bilo!

Bilo je že nekoliko pozno. Med navdušenimi govori nam je čas naglo potekel. Radi bi se bili k besedi oglasili še drugi. G. častni predsednik Golob zaključil zborovanje s trikratnim živio-klicem na sv. Očeta in presvetlega cesarja.

Tako smo preživeli krasen dan v bližnji Podgori! Bog daj, da bi seme, ki smo je sejali, bogato rodilo. Taki shodi so zelo potrebni. „Slovensko kat. delav. društvo“, katero se bo v najkrajšem času preorganiziralo in poživilo po strokovnih oddelkih, bo od zdaj naprej prirejalo po vsej goriški deželi shode. Po takih shodih se širi omika in izobrazba, se pobijajo kriva načela in se poživlja katoliška zavest. Naprej!

Politični pregled.

Isterski deželni zbor. — Za dne 27. junija je bila spet napovedana seja. Ob določenem času prišli so pa v zbornico le hrvatsko-slovenski poslanci, deželni glavar in pa vladni zastopnik. Ker so se nahajali v Kopru tudi deželni odborniki, ki so Italijani, poslali jih je deželni glavar iskat. Prišli so sicer, a deželni zbor vendarle ni bil sklepčen ter ni mogel zborovati. To je deželni glavar konstatiral ter rekel, da skliče prihodnjo sejo, kadar se mu bo zdelo, da bo mogel zbor zborovati. Mi pa mislimo, da so deželnemu zboru istrskemu dnevi že šteti.

Nameravani napad na našega cesarja. — Po Dunaju se je bila raznesla govorica, da se je izvršil na našega presvetlega cesarja napad v Brucku na Litvi, ko je tam inšpiciral vojaštvo. Kmalu pa se je ta govorica izkazala kot neosnovana in v resnici se je tudi cesar zvečer zdrav pripeljal na Dunaj. Stvar v resnici pa je baje takale: Pred nekaj dnevi je dobilo predstojništvo občine Bruck iz Švice do-

pisnico, v kateri mu je bilo sicer z nerazločnimi besedami naznanjeno, da se je iz Švice podal v Bruck neki človek, ki namerava izvršiti napad na cesarja. Poštni pečat na dopisnici ni bil popolnoma čitljiv, ali zdi se, da je prišla dopisnica iz Ženeve. Občinsko predstojništvo je naznanilo to stvar takoj policiji, ki je tudi preskrbela, da so se orožniki izdatno pomnožili kakor v Brucku samem, tako tudi na ogerski strani v Pečuhu in njegovi okolici. Došlo je tudi mnogo preoblečenih policajev. Poskrbelo se je, da se ni smel nikdo bližati kolodvoru, na katerega je dospel cesar do 300 korakov. Pa tudi v vojaški tabor ni smelo noben dan več nego 50 oseb, ki so se pa morale vse izkazati z legitimacijami. Italijanski delavci, ki so bili v Brucku na delu, morali so čez mejo; prijeli so pa vendar jednega sumljivega Italijana, ki je imel potni list na več mestih radiran. Pri izpraševanju je trdovratno molčal, zakaj da je njegov potni list radiran. Prijeli so pa in sicer v okolici Brucku še nekega drugega sumljivega človeka, ki je prejšnji dan skrbno popraševal pri vojaki, kod da se bo cesar vozil za časa inšpekcije. Tudi ta človek se ni mogel legitimirati in ni hotel o sebi povedati ničesar. Povedal je samo, da je prišel iz Švice, kjer je poprej delal. Zaprli so ga v Neusiedlu na jezeru.

Po najnovjših poročilih prijeli osebi nista anarhista in je bil sum na nju torej neopravičen, zaradi česar so jih izpustili.

Vojna v južni Afriki. — Kakor naraščajoča povodenj sili nikdar sitim Angležem za petami nezgoda za nezgodo v južni Afriki. Viri poročajo, da so Buri pritiskali v Kapsko kolonijo ter da je velik del kolonije že v njihovih rokah. Angleži pa trumoma zapuščajo to svoje ozemlje ter se pomečejo proti morju. Cele trume angleških naseljencev se podaja čez morje proč. Buri stoje pod poveljstvom svojih pogumnih četovodij Hertzoga, Kruitzingerja, Malana, Schepersa, Branda in Foucerja. Zdjaj je že nad 10.000 mož v Kapu, a ondi se jim približuje staro in mlado, kar ne mara Angležev in njihovega nasilnega gospodarstva. Pred tednom dni ugrabili so Angležem 500 konj pri Collesbergu. Sam angleški list „Daily Mail“ poroča, da so Buri danes že gospodarji Kapskega ozemlja od Dortrechta do Willomora in Kenharta, ki je bilo dosedaj angleška posest. Temu pogumnemu nastopu Burov pa se Angleži ne morejo upirati ker so preslabi in to uvidevajo tudi že v Londonu. Radi teh razmer v južni Afriki se je razcepila liberalna stranka v več taborov in je ostalo v stranki pravih vojne željnih radikalcev le par mož Chamberlainove vrste. A tudi teh mož se že polašča prepričanje, da Buri ne nameravajo nič drugega nego zapoditi Angleže ne le iz Kapa, marveč iz cele južne Afrike.

Novice.

Jubilej sv. očeta. 20. febr. 1902. 1. bode sv. oče Leon XIII. praznoval 25letnico svojega pontifikata.

Njega eminenca kardinal se je vrnil iz korminskega dekanata v Gorico v torek zvečer.

Ostudni napadi na tržaškega škofa. — Vsi liberalni italijanski časopisi hitijo napadati premlotivskega škofa Sterka, ker je kot višji pastir pogumno povzdignil glas proti g. Jurizzi, župniku v Rojanu. Dolžno vseh katoličanov ob takih prilikah je, da se tem tesneje oklenejo svojega škofa in goreče molijo, da Mu Bog podeli moč, moško prenašati napade ter nevstrašno nastopati proti sovražnikom sv. cerkve.

Razpisana je župnija sv. Vida na Placuti v Gorici. Prošnje je vložiti do 6. avgusta.

Promocija. — V ponedeljek 1. julija je bil na češkem vseučilišču v Pragi promoviran doktorjem prava g. Stanko Lapajne iz Krškega, c. kr. avskultant v Gorici, kateri je prvi Slovenec, ki je postal na tej visoki šoli doktor.

Imenovanja. — Poštними oficijali so imenovani poštni asistenti: Anton Berger v Gorici, Josip Božja in Rudolf Stok v Pulju, Hugo Hreglich v Malem Lošinju, Edvard Burian v Ljubljani, Victor Aprile, Josip Simsig, August Achtsein, Fran Dose, Julij Ersehen, Fran Bjekar in Ivan Schwagel v Trstu. Zajedno je premeščen Anton Pezdič iz Pazina v Gorico.

Smrtna kosa. — 27. m. m. zvečer okoli 7. ure je umrl v Gorici v lastni hiši v ulici Vetturini gosp. Anton Grusovin, posestnik in izvošček, v 65 letu svoje dobe. Pokojnik je bil blaga in poštena duša. Stal je v borbi za naše pravice vedno na naši strani. Bil je dolgoleten ud delavskega podporna društva in tudi dobrotnik našega „Šolskega Doma“. — Truplo pokojnikovo prepeljali se v Št. Andrež na pokopališče!

Beg blaznega. — 1. t. m. popoldne okoli 7. ure je ubežal iz tukajšnje norišnice neki France Gulič iz Sezane. Tekel je proti Soči ter skočil vanjo. Plaval je proti Barki. Konečno mu je zmanjkalo moči ter bi bil kmalu utonil. Začel je klicati na pomoč. Starim delavcem se je posrečilo, da so ga izvlekli iz vode. Prišla sta tja kmalu dva mestna policaja ter sta ga odpeljala v mestno hišo, od koder so ga potem spet spravili v norišnico.

Sklep šolskega leta. — Na novoustanovljeni c. kr. pripravnici za učiteljska v Podgori bode sklep šolskega leta dne 13. julija.

Prihodnje šolsko leto se prične dne 16. septembra. Ob tej priliki se vabi sobno vodstva ljudskih šol, da svetujejo starišem, naj pošljejo v ta zavod svoje sinove, ki so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo, so telesno razviti in so dosegli 14. to leto svoje starosti ter se želé posvetiti učiteljskemu stanu.

Podgora je le kake pol ure oddaljena od Gorice. Stanovanje in hrano je mogoče tu dobiti nekoliko ceneje nego v mestu. Čas pripravljanja za vstop na učiteljska traja pri ugodnih razmerah eno leto Pridni, pa revni učenci dobé med letom nekaj državne podpore.

Podrobnosti gledé vpisovanja v ta zavod se bodo pravočasno objavile.

Zrelostno preskušnjo na goriški realki je delalo dne 1. in 2. t. m. devet dijakov. Izmed Slovencev sta naredila preskušnjo: Franc Repič iz Gorice in R. Caharija z Nabrežine. Izmed drugih 7 jih je izdelalo 5. Eden bo ponavljal po dveh mesecih, drugi (privatist) je pal.

Deželni zbor goriški. — Seja v torek dne 2. t. m. ob 5. pop. Poslanec Berbuč utemeljuje predlog o sestavi načrta za uravnavo reke Vipave. Predlog se izroči deželnemu odboru. 2. Poslanec Grča govori v imenu pravnega odseka o prošnjah županstev Renče, Bilje in Sovodnje za uravnavo katastralnih mej. Priporoča deželnemu odboru, naj želje dotičnih županstev pri popravi občinskega reda vpošteva. 3. Isti poslanec priporoča v imenu pravnega odseka, naj deluje deželni zbor vzajemno z drugimi deželnimi odbori na to, da prevzame država stroške za nastanitev orožništva. 4. Poslanec Marani govori v imenu dež. odbora o zakonu glede pobiranja odstotne davščine od najemnin v Gorici. Predlog se izroči pravnemu odseku. 5. Isti poslanec poroča o opravičniku za deželni odbor in statutu za osobe deželnih uradov. Predlog se odstopi legalnemu in finančnemu odseku. 6. Isti poslanec predlaga „Šolskemu Domu“ in „Legi nazionale“ po 2000 K podpore, kar pa se vrne peticijskemu odseku. 7. Isti poslanec predlaga načrt zakona o premembi §§ 31 in 32 obstoječega občinskega reda od 7/4 1864 št. 8. dež. zak. in načrt zakona, s katerim se ustanovi pokojninski zalog za občinske uradnike. Predloga se odstopita legalnemu in finančnemu odseku.

Na koncu je dr. Tumala prečital še par predlogov in interpelacij, katerih je mož poln.

Poslanec Venuti prečita interpelacijo glede počasnega napredovanja pri gradnji mosta čez Sočo.

Prihodnja seja bo danes popoldne ob 5. uri.

Volitev v c. kr. kmetijskem društvu. — Uljudno se vabijo tisti udje c. kr. kmet. društva, kateri pripadajo goriškemu odseku, v nedeljo dne 7. julija t. l. ob 11. uri v društveno pisarno, kjer bo volitev dvanajstih zastopnikov v društveni glavni odbor. Volitev je osebna in po listih ter se zaključuje opoldne.

Št. Andrež. — Novo cerkev bo posvetil eminenca kardinal dne 21. t. m.

Prvi kmetijski odsek po novih pravilih c. kr. kmetijskega društva v Gorici se je ustanovil v Komnu v nedeljo dne 23. m. m. Na povabilo gosp. Josipa Fabiana, veleposelnika v Kobilju in gosp. Ignacija Kotnika, c. kr. notarja v Komnu — zbralo se je na dvorišču Krpanove gostilne ob 4. uri pop.

lepo število mož, duhovnikov, županov, posestnikov i. dr., a tudi venec gospá in gospic se je z očitnim zanimanjem deležil zborovanja. Gosp. Fabiani pozdravi zbrano občinstvo, predstavil je zastopnika kmet. društva gg. Ernesta Klavžarja in Adolfa Ferranta in podelil besedo g. Klavžarju, da razloži pomen sklicanega shoda. —

Govornik je žel prav lep uspeh, kajti takoj se je dopolnilo število pravih društvenih članov tako, da bo odsihdob komenski okraj po svojem odborniku zastopan v osrednjem obboru kmetijskega društva. V kmetijski odsek pa se jih je vpisalo samo izmed prisotnih 47 — med njimi tudi 7 gospá in gospic — in odsek se je takoj ustanovil, izbravši si predsednikom g. Fabiani-a, podpredsednikom g. dr. Kotnika in tajnikom g. I. Štrekelj-a. Na to je g. predsednik zahvalil gg. zastopnika kmetijskega društva na njunem trudu, in po zborovnem sklepu ju je naprosil, naj sporočita društvenemu predsedniku Nj. Vzv. gospodu Francu profu Coronini-ju prespoštljivi pozdrav kmet. shoda ter mu izrazi udanost in hvaležnost za njegovo požrtvalno prizadevanje v prilog kmetijstvu.

Shod je bil zares kolikor zanimiv, toliko uspešen in želeli je le, da bi vsejana setev obrodila bogat sad.

Regulacija rek. — Ministerski predsednik je doposlal okrožnico vsem načelnikom deželnih vlad, da v sporazumljenju z deželnimi zbori sestavijo načrte glede uravnave rek in potokov v posameznih deželah.

S Krasa. — Učiteljstvo sežanskega okraja je bilo zbrano dne 19. junija pri svoji konferenciji v Sežani. Zborovanje sta se svojim pohodom počastila: vitez Anton Klodič-Sabladoski in predsednik okraj. šol. sveta preblagorodni g. Anton Rebek. — C. kr. okr. šol. nadzornik g. M. Kante predstavi učiteljstvo deželnemu šolskemu nadzorniku in predsedniku okr. šol. sveta ter jima nazdravi. Učiteljstvo se je odzvalo z navdušenimi slava-klici. Nadzornik si izvoli namestnikom Antona Benigar, učiteljstvo pa zapisnikarja A. Macarola in M. Vovka. Sledila je točka za točko dnevnega reda ter ob pol uri popoldne se je konferencija običajno zaključila.

Ob 1. uri popoldne je bil v Mahorčičevej gostilni skupen obed, kjer se je vrstila napitnica za napitnico, pesem za pesmijo. Napitnice so bile poklonjene deželnemu šol. nadzorniku, predsedniku okr. šol. sveta, okr. šol. nadzorniku, domovini, učiteljstvu, učiteljicam i. dr., a g. Albin je nazdravil naprednemu učiteljstvu, ki se nahaja v „Zavezinem“ kolu in nemilo brenil učiteljstvo, ki ne trobi v „Zavezin“, oziroma v rog „Učit. Tovariša“. Tudi ta nesmiselna napitnica je bila od somišljenikov pozdravljena. Kako neumestna je bila ta napitnica, razvidi se lahko tudi iz tega, ker je gor. napredno glasilo imenovalo viteza Klodiča rezijanskega nadzornika.

Bodi omenjeno, da mnogo učiteljev ne soglašajo z „Zaveznim“ delovanjem, niti s pisavo „Učit. Tovariša“ ter delujemo po reku pedagoga Slomškega: Šola in cerkev sestriči ste dve, nobena samotna hoditi ne sme. Kdor temu nasprotuje, naj bode duhoven ali učitelj, ni prijatelj človeštva, ni pospeševalec vere, morale, ne časne, niti večne sreče.

Sliši se, da na Goriškem ustanové Slomškovo podružnico. Prav! Le pogumno g. C. Katoliško misleči učitelji pristopimo, saj se ne bojimo nikakoršnih napadov od naših stanovskih liberalnih tovarišev. Bodimo močje ter neustrašeno delujemo za svoj in za svojega naroda časi in večni blagor.

Istina, da si učitelji ne želimo, niti bojimo starih časov — čemu tudi, saj se isti ne vrnejo nikdar več, želimo pa složnega delovanja duhovenstva z učiteljstvom in obratno. V to pomozi Bog! Ako smo složni, nas nihče ne premaga. Učitelj.

Izpod Volnika, 25. junija 1901. — Pišejo nam: Izvedelo se je, da bo v Dutovljah postaja in to vsled velikega prometa, radi prilične lege za napravo vodnih depositov, radi mnogih kamenolomov, ki bi lahko tekmovali z Nabrezino, ako bi prišla zaželena železnica. Tudi ruda za premog bi se dala tu vdobiti, kar dokazujejo sledovi, slišalo se je tudi, da občina Dutovlje in občina Tomaj sezidajo poslopje za postajo na svoje stroške s pogojem, da se bo imenovala postaja „Dutovlje-Tomaj“ kar bi bilo tudi prav.

Opomnim tudi pri tej priliki, da zadnji shod v Pliškavici je bil slabo obiskan od strani somišljenikov narodno-napredne stranke. Na dvorišču gosp. Kosiča zbrano ljudstvo se je pa razdelilo na dve strani in to na prošnjo gosp. dr. Treo-ta, da je lažje štel svoje somišljenike. Videl jih je veliko, ker so nanreč vzdigovali obe roki v zrak in to je menda bilo vzrok, da so naprednjaki dobili nadvladje. Za blagor kmeta seveda ni bilo govora, zato ni bilo odličnih kmetov skoro nič navzočih, kar imajo prav. Nekdo, ki tudi kaj ve.

S Ponikev. — Naša napredna stranka slabo napreduje. Če pojde tako naprej, bo slabo za občino. Na Ponikvah imamo tako slabe poti, da je nevarno iti s Ponikev do državne ceste na Slap. V treh letih sta se dva mladeniča ubila na tisti poti. Kakor vsako leto, imeli smo tudi letos roboto za popravo občinske poti. Naši naprednjaki pa so že tako naredili, da smo morali popravljati le kolo-voze, katere oni sami rabijo, za edino nevarno stezo na Slap se niso zmenili. Rekli so, da naj delajo pot iz Slapu do Ponikev tisti, ki nosijo po nji težka bremena. Iz tega je razvidno, da je na Ponikvah dosti slabo!

Z Vogerskega. — Volilni boj na Vogerskem je imel štiri liberalne poveljnike, ki so se bojevali za se, da bi vlado dobili v roke. Od teh štirih je bil naj bolj goreč J. G. V bližnji Prvačini so ga že naprej imenovali in pozdravljali kot vogerskega župana. On pa je že popršel kot nekdanji kralj Krez Solona: Kdo je srečnejši od mene. Ko so pa kmetje moza spoznali in da tisti, ki ne skrbe za dušni blagor, tudi za telesni ne morejo, so se zbrali v močno armado. Volilni boj se je napovedal in je trajal od 8. ure zjutraj do 5. pop. Zmaga je bila sijajna na naši strani. Liberalci so bili popolnoma poraženi. Dosti so se trudili, dosti novece potrosili, pa vse zastoj. Zdaj vzdihujejo nekateri, drugi pa rogovilijo, češ, volitev ni bila postavna. On pa, na katerega ta povest vleče, vpije kakor nekdanji ujeti Krez: Solon, Solon, Solon!

Gorenjopolje. — „Primorec“ z dne 9. junija sporočil je, da so tukajšnji narodno napredni kanoni 4 zagrizene klerikalce smrtno ranili. Radi tega je bilo veliko veselje v Izraelu. Izrael je upal, da nas bode konec, da hude bolezni ne prestanemo. Toda „klerikalci“ so zmaj, pravijo „napenjaki“ pri vinu. Odsekaj mu eno glavo, izraste mu jih sedem. Tako se tudi z nami godi. Okrevali smo. In sedaj se večkrat shajamo in razmišljujemo vprašanje, kako je nekdanji lepa devica — sedaj stara baba „Soča“ — ki ni še poročena — dobila črnega „Primorca“ — Zamorca ali kakor mu pravijo „Norca“. Ko smo bili še Sočani in naročeni na „Norca“ — ki je vže marsikatero vas znozil — brali smo, da ima „Norec“ nalogo grajati napake na ljudeh — in jih boljšati. Ker smo se prepričali, da „Norec“ natanjko pozna nas „klerikalce“, smo upati, da pozna tudi „napenjake“ in potrebo — tudi te kedaj zlasati, da se boljšajo. — Zatorej vprašamo g. Andreja Gabrščka, kot lastnika „Norca“, naj nam blagovoli odgovoriti za sedaj na sledeče: „Norec“ je znal pred časom povedati, da je nekdo na Gorenjopolju vdobil klofuto od napenjakov v Kanalu. Dobro! Kedaj pa bode „Norec“ objavil, koliko je napenjak moral plačati za klofuto; kedaj bode objavil, kako klofuto je še le Dr. Tuma prejel od okrožne sodnije v Gorici, kjer je klofuto — kot svoje dete zagovarjal po § 0, in pokazal da je najboljši advokat na Goriškem. „Norec“ je tudi očital nadalje, da nekdo berači po občini kot „kapucin“. Dobro. Kedaj pa bode „Norec“ objavil ime onega gospoda napenjaka berača kapucina — ki je na pust v našej občini beračil ostanke od beračije in se z njimi mastil? Ta gospod, ki bi ga moral „Norec“ zlasati — ima c. kr. službo. — Po svojem stanu bi moral skrbeti za lepo obnašanje občinarjev, da se otroci vzgojujejo na „versko-naravni“ podlagi, ne pa jim dajati slabe zglede. Za sedaj stavimo ti dve vprašanji. Druga bodo sledila če bode potreba.

Gorenjopoljski klerikalce.

V Renče so napravili preteklo nedeljo izlet Tumovi pevci in sokolci. Spremljali so jih krčmarji in nekateri radovedneži. Zastave so razobesili vsi krčmarji in nekateri drugi, katerim so ti zastave vsilili. Pri telovadbi, petju, večerji in sploh pri vsi slavnosti ni bilo niti župana niti podžupanov, niti drugih občinarjev razun navadnih pivcev. Nobenega

„živio“ se ni slišalo. Tudi ko je došel sam general dr. Tuma na pozorišče, je bilo vse tiho, čeravno je nekdo domače mladeniče pozivljaj, da naj zaorijo „živio Dr. Tuma“. Radi tega so bili „naprednjaki“ zelo poparjeni, posebno še zato, ker niso imeli komu svojih nazorov vcep-ljevati. Odšli so okolo 2. po polnoči. Poprej pa so se med seboj hudo sprli in skoro stepili.

V Velikih Žabljah bo imela narodno-napredna stranka v nedeljo dne 7. t. m. ob 4. uri pop. javen shod. Žabeljci, pokažite ta dan naprednjakom, da ste naprednih burk in resolucij siti do grla. Razumnike vipavske prosimo, naj gredo na shod in naj krepko zavračajo z uma svitlim mečem slepilne fraze narodnih naprednjakov.

Da bi pripravili vipavsko ljudstvo za ta shod, priobčili so v „Soči“ št. 75 dopis „z Vipavskega“, v katerem napadajo na ostuden način č. duhovščino. Pravijo, da duhovniki zlorablajo cerkev za poneumnenje ljudstva in za svoj žakelj, da begajo mukotrpno ljudstvo v obup in na kriva pota, da so oderuhi in sleparji, da vsi drugi stanovi skupaj ne vžijejo toliko dobrot, kakor duhovski (zakaj pa dopisnik ni hotel biti duhovnik, ko je tako pomanjkanje?!), da so nazadnjaki, požrešneži, nezmerneži, da opisujejo Boga kot trinoga, da so inkvizitorji, ki so že mnogo ljudi umorili itd.

Žabeljci, dajte jim pravi odgovor na te lumparije!

Dr. Tumi v odgovor. — Glasilo dr. Tume je pisalo, da dobiva č. gosp. Kodre, župnik v sv. Križu, za eno mašico v Lokavcu 40 K, reci štirideset kron. Pozvali smo dr. Tumo slovesno, naj to popravi, kajti v resnici dobiva za 30 sv. maš, za pridige, procesije in spovedavanje le 58 K 80 h. Dr. Tuma ni popravil storjene krivice. Ali je to olika?

Pa pogledimo, koliko bi računil napreden advokat v navedenem slučaju?

1. Za 20 sv. maš v Križu, ako računamo za eno sv. maso kakor za sestavo 10vrstnega predloga prisilne dražbe $20 \times 9 = 180$ K; za vpis v liber intentionum $20 \times 30 = 6$ K; pot v cerkev in iz cerkve $20 \times 60 = 12$ K. Skupaj = 198 K.

2. Za 10 sv. maš v cerkvi sv. Urbana in sv. Lovrenca v Lokavcu in sicer za 6 petih sv. maš (katerih pa bi dr. Tuma niti ne pel sam, ker kakor znano, pojejo za nj — drugi) $18 \times 6 = 108$ K; za 2 z viljami za mrtve $18 \times 2 = 36$ K; za pot v Lokavec in iz Lokavca $10 \times 5 = 50$ K; za vpis v liber intentionum $30 \times 10 = 3$ K; Gabelfrühstück v Lokavcu 2 K. Skupaj = 190 K.

3. Za pridege = 27 K; za procesijo v nedeljo po sv. Lovrencu = 9 K; za spovedavanje pred vel. nočjo = 18 K; za pot tje in sem ob spovedavanju = 5 K; za razne napredne pokrepčave in zagrizke = 10 K. Skupaj = 69 K.

Vsi stroški skupaj bi znašali 466 K, dočim dobiva č. g. Kodre za vse to le 58 K 80 vinarjev. Pripomnimo, da so razne točke izpuščene, katerih bi napredni advokat ne izpustil.

Tako znajo računati napredni advokati, kateri imenujejo duhovnike izse-sovalce ubogega ljudstva. In taki ljudje hodijo okrog po shodih in razkladajo, kako dobrotniki ljudstva so! V nedeljo hočejo z nami norce briti v Vel. Žabljah. Vipavci, pokažimo jim, da smo zavedni! Več vipavskih posestnikov.

Soča, dne 29. junija. Uže dolgo niste imeli v Vašem cenjenem listu nobenega sporočila iz Soče. Danes se moram pa vendar enkrat oglasiti in Vam nekaj sporočiti, kar blagovolite sprejeti v „Primorski list“.

Reka Soča se tukaj v Soči po zadnji povodnji ni niti še scistila, niti ni še v svojo navadno strugo stopila, kar uže prav težko pričakujemo, sosebno, da bi zamogli porušene brvi popraviti, oziroma nove postaviti.

Danes popoldne je pa še prišel nek napredni (le v pijači, kakor se mu je videlo) iz Boveca, gotovo odposlan, da bi po tukajšnih krčmah „Sočo“ in „Primorca“ ponujal in širil. Ko je pa agent slišal, da mi Sočani radi pijemo le čisto Sočo, da smo v naših sodbah tudi trezni in da še bolj umazane, kot je bila reka Soča ob največji povodnji, pomešana z najgnjusnejšim blatom, „Soče“ ne bremo, je začelo res z vetrom dežiti. Veter je postajal vedno hujši, a agent — krojač jo je sramotno in s strahom pobral, sosebno, ker ni imel „gladilnika“, brambe proti vetru pri sebi.

Povsod enaki! — Nekje so socijalisti poštenemu posestniku žito poželi in poteptali! Zakaj? Zato edino, ker je mož hodil v cerkev.

Lep sad! — Petnajstletni fantič zgini je od doma. Gredé od hiše pové tovarišu, da se gre umoriti. Pustil pa je doma list, naslovljen na svoje stariše, v katerem pravi, da se umori, ker je bil (šmerkovec) v hiši razžaljen, in pristavlja: „Nočem pri pogrebu ne duhovnikov, ne menihov. Hočem pa rdečo zastavo socijalistov“. Godilo se je to v blaženi Italiji pretekli mesec.

Kako se je fante spaciilo? Čitalo je slabe brezverske liste. Stariši in predstojniki glejte in čuvajte dobro, da se tudi vam kaj tacega ne pripeti! Proč strup! Po toči klenkati je prepozno.

Kaj delajo demokrati! — Nekje v Italiji oboli ubogemu očetu edina hčerka. Gre tedaj k mestnemu županstvu, naj bi mu vzeli otroka v bolnišnico. Dobro, hčerka je sprejeta na mestne stroške.

Malo na to vpiše se dobri oče v bratovščino Sv. R. T. Zvesti je bilo. Strašen pregrešek! Ko zvedo starašini mestnega županstva — socijalisti od nog do glave — spodijo kar hitro ubogo dekletko iz bolnišnice!! In ti norci učijo usmiljenje, pridgajo bratovstvo in ljubezen, ter pravijo, da oni bodo ljudstvo rešili! Pač lepi rešeniki! Kakor kaže, katoličani kmalu ne bodo smeli več ne moliti, ne govoriti, ne hoditi, ne v cerkev, ne v šolo. Bog nas varuj takih rešenikov in pridgarjev po vaseh!

Otrok požigalec! — Čitalo se je te dni o strašanskih požarih po Kranjskem. Kar gorelo je od vasi do vasi. Kdo je bil največ kriv? Ednajstletni fantič Fr. Pintar. Ta je zazgal hišo ali stalo, kjerkoli je bil kaj kaznovan, tepen, ali ga je pes vgriznil. Ali ni to peklenska hudobija? Kam smo prišli!!

V Kamenjski župniji so se v tednu pred sv. Petrom zgodile kar štiri nesreče. Zgonikovega Lipeta iz Skrilj je splašen vol povozil. Revez ima zlomljeno nogo, izpahnjeno roko in razbito glavo. Prenesli so ga v bolnišnico. Pavleta Rustja iz Skrilj je zasulo, ko je kopal pri razširjenju kleti. Izvlekli so ga z izpahnjeno roko. Dva Vrtovinca pa sta padla, eden raz murve, drugi raz latnika, ter si tudi zlomila roko.

Srednje. — Na dan sv. Alojzija imeli smo tukaj prvo sv. obhajilo. Da si otroci tem bolj zapomnijo ta veseli dan, smo ga obhajali prav slovesno. Veselo pritrkavanje je naznanjalo pomenljiv praznik prvo sv. obhajilo. G. vikar je prvo-obhajance po sv. opravitlu pogostil s kavo in povrtico.

Volčjigrad pri Komnu. — V nedeljo smo praznovali slovesnost sv. Ivana Krstnika. Ob 9 $\frac{1}{2}$ uri je bila slovesna sv. maša, katero je daroval preč. g. dekan iz Komna. Po sv. maši je bila procesija z Najsvetejšim, ki je bila ogromna. Navada pa je bila v prejšnjih letih, da so procesije spremljale dekleta v belih oblačilih, česar letos nismo videli. Tudi se nam ne zdi prav, da je naše županstvo ob teh prilikah prepovedalo streljanje s topiči, kar zelo povečuje slovesnost. Kar se tiče pevcev, moramo opaziti, da večkrat ostajajo, bodisi tenoristi, bodisi basisti. Tako je bilo tudi v nedeljo pri nas. To ni prav! Poročevalec.

Nesreča pri kopanju. — V soboto popoldne sta se šli kopat iz Tolmina v Sočo 12-letna Alojzija Logar in 11-letna Marija Pagon. Približali sti se preveč vrtincu, ki ji je povlekel v globočino. Alojzija Logar so povlekli kmalu iz vode, Marijo Pagon pa je odneslo. Govoré, da so jo našli v Kanalu.

Nesreča. — Minuli teden zvečer že pozno je peljal Andrej Bregantič, posestnik iz Cerovega, seno domov s Prevala. Na nekem kraju blizu svojega doma, kjer je cesta ozka in podzidana, se je zid s cesto udrl in potegnil saboj voz in vole z Bregantičem vred. Nesreča je hotela, da je padel vol na moza ter ga hudo poškodoval. Poklicali so takoj duhovnika in dva zdravnika, ki sta se izrekla, da Bregantič mogoče ozdravi, ako nima preveč poškodovanega drobja.

Prošnja. — Oni p. n. gospodje, ki so prijeli „Almanah“ na ogled, so s tem uljudno naproseni, da blagovolijo vsaj do 14. t. m. doposlati dotično svoto denarja (oz. vrniti knjigo).

Ivan Brezavšček, bogosl. v Gorici.

Na česti od Št. Petra do Gorice je nekdo našel ženski lišp zlatenino. Oseba ki jo je izglajal, naj se oglasi pri veleč. g. dekanu v Št. Petru.

Za kratek čas.

Renče. — Drejca: „No, Joža, kako so ti dopale v nedeljo ruse srajce goriških sokolov?“

Joža: „Prjatu, veš, kaj ti povem: za pametne je to prenemno, za neumne pa prepametno.“

Dobro ga je zavrnil. — Narodni naprednjak Slama se je prepiral s klerikalcem male postave. Zavedni klerikalec mu jih je take solil, da je naprednjak bil ves iz sebe. Ves razjarjen zakriči nad klerikalcem: „Ako mi ne umolknete, vtaknem Vas v žep.“ „Br“, odgovori klerikalec, „vtaknite me raje v svojo glavo, v njej je veliko več prostora.“

Star skopuh. — „Oh, gospod župnik, ko bi vendar svoj denar mogel v večnost vzeti“, rekel je star pa bogat skopuh na smrtni postelji. — „Očka nikar“, odgovori mirno duhovnik, „v peklu bi se stopil.“

Martin Šuligoj,

urar v Kanalu

priporočam svojo zalogo šivalnih strojev raznih in najnovejših sistemov.

Ker je to le postranski zaslužek in stanujem na deželi, mi je mogoče postreči z najnižjimi cenami.

Dajem tudi na obroke. Garancija pet let.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14, (blizu lekarne Gironeoll).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. — Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. št. 4 Gorica, priporoča se za raznovrstna naročila po meri za gospe in gospode. Naročila se izvršujejo hitro.

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7 v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izbiri, kakor: sukno, platno, prtino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogaanja.

C. kr. priv.

civilni, uradniški in vojaški krojač in trgovec

v Gorici, na Travniku št. 22 I. nadstr.

M. P O V E R A J,

P. n. občinstvu priporoča svojo izborna zalogo vsakovrstnega blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotovih oblek, sobne in dežne plašče, vsakovrstno možko perilo, srajce Jäger. spodnje hlače ter nogovice, oficirske in uradniške priprave, sploh vse, kar je treba paradnim odlekam za vsaki stan.

Lepa prilika za letno sezono!

Radi preselitve s 1. avgustom 1901 na Travnik št. 5 v pritličju

se prodaja blago po tovarniških cenah!

ZAHVALA.

Globoko ginjeni vsled presrečnega sočutja ob času bolezni, kakor tudi izvanredne udeležbe pri pogrebu nepozabnega, velezaslužnega gospoda župnika, prečastitega monsignora

Martina Milost,

izražajo podpisani najiskrenejšo zahvalo prečastiti duhovščini, bratovščini brezmadežnega Spočetja, cenjenim vodstvom raznih zavodov, posebej pa vrlim župljanom, ki so blagovolili v tako ogromnem številu spremiti zemske ostanke svojega pastirja prav do kraja župnije, oziroma do solkanskega pokopališča. — Bog plačaj.

V Gorici, dne 28. junija 1901.

Sorodniki.

Lekarna

Cristofoletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varčljiva znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo vedno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI v Gorici.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67, prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Stanovanje išče

mala slovenska družina. — Zahteva se s n a z n o in mirno stanovanje, obstoječe iz dveh — treh sob, kuhinjo in kar treba ter košček vrta ali travnika za prosto uporabo. Stanovanje je lahko v pritličju in nekaj minut zunaj mesta. — Odgovor na upravištvo „Gorice“ do 15. julija t. l.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moréti 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1398.

In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlino izvršuje naročila vsakovrstnega pečiva, tudi najfinerega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premičnih in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Odlikovana kleparska delavnica

Artur Makutz

v Gorici

Ozka ulica št. 1. — Via Stretta št. 1.

Priporoča iz lastne zaloge izvrsne in trpežne škropilnice proti peronospori,

(prenovljene po Vermorelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zaliske (valvole) se more lahko premeniti. — Škropilnica je sestavljena priprosto in tako, da škropi lahko na tri načine po volji škropilca.

Cena je zelo nizka.

Sprejemlje v popravo in v prenovljenje škropilnice raznih sistemov in postreže v popolno zadovoljnost stranke.

Priporoča tudi stroje za žveplanje sodov iz cinkanega železa, priprave za obvarovanje vina pred plesnobo in cikanje m pri točenju iz soda (kan), mo-hove za žveplanje grozdja raznih sistemov, cevi iz gume za vsakovrstne škropilnice. — Sprejema vsa v kleparsko obrt spadajoča dela, postavlja strolovede itd. itd.

